

НОВИЙ ЧАС

ІЛЮСТРОВАННИЙ ПОЛІТИЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ЧАСОПИС

Ч. 17.

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.

Рік I.

ПЕРЕДПЛАТА в КРАЮ
місячно 800.000.
В Америці річно 8 доларів.

АДРЕСА:
„НОВИЙ ЧАС“ Львів, Руська 18.

ПЕРЕДПЛАТА ЗА КОРДОНОМ
місячно рівновартість 8 кор. час.
одно число 1 кч.

Замикають „Просвіти“! Хто рядить Україною? == Не їхати до Куби!

Переговори

Італії в совітани в цілі закінчення торговельного договору ведуться після перерви далі. Як доносять, в скорім часі переговори закінчаться успіхом.

Комуністи приготували революцію

в Іспанії і Португалії на день 28. грудня. Власти викрили змову перед речинцем виступу і арештувавши велике число комуністів унеможливили замах.

Канцлер Німеччини

Маркс видав з нагоди свят письмо до німецького народу, в якому вияснює тяжке положення Німеччини. Підчеркує, що Німеччина буде старатися сплатити відшкодування побідним державам. Зазначусь, що нові податки наложені на німецький народ є конечні для уздоровлення фінансів.

Безробітних

в Німеччині знаходиться три і пів мільона.

Гарний дарунок.

В Берліні привела на світ жінка четверо дітей. Всі вони здорові, а щаслива або нещаслива мати також. В горі бачимо зарозумілу молоду пару, бо тепер говорить про них щільний світ.

В імени Річпосполитої Польської!
Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної Прокуратури, що зміст часописи „Новий Час“ число 13. з дня 16. грудня 1923. р. в артикулі під заг.: 1) „Українські Високі Школи у Львові“ в уступах між словами: а) четвертий рік а: Український народ. б) приватних шкіл а: захитало. 2) „Кілько коштує удержання у Варшаві“ в уступі від слів: Варшава то ніби до кінця

артикулу. 3) „Шилом і палкою“ а) знаки писарські в лінях другій і десятій. б) уступ між словами: визначний тип а: Хто не вірить в) уступи від слів: Отже „Газ. Пор.“ до кінця арт містить в собі ество 1) а) 2) 3) а) злочину 2 § 65. з. к. ад 1) б) 3) б) в) виступку з 302 з. к. узнав доконану 13. XII. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цього накладу і видав по думці § 493. з. к. заборону дальшого розширювання того друкованого письма. Заразом видав

наказ відвічальному редакторови тої часописи щоби це рішення помістив безплатно в найближчому числі і то на першій стороні. — Невиконання того наказу потягає за собою наслідки передвиджені в § 21. зак. друк. з дня 17. XII. 1862. Д. з. д. Ч. 6. ех 1863. а іменно засудження за переступство на гривню до 4,000.000 мп. Львів, дня 14. грудня 1923.

(Підпис нечиткий).

Скинтьмо полуду!

Майже одночасно почули ми голос отверезіння Отамана Петлюри і голос — здавалосьби — пробудженої справедливости п. Тадеуша Голуфки.

Так як з одного боку перший можна назвати без застережень голосом отверезіння, — що правда дуже коштовного, а ще більше принижуючого — так з другого боку голос п. Голуфки мусимо вважати „голосом вопіючого во пустині“, тобто попросту маняка, який не лише не може, але навіть не повинен найти послуху серед тої частини польського громадянства, яка стоїть на чолі сучасного розвитку польської нації. Той голос п. Голуфки може найти відгомін, а за цим телячий захват лише серед... Українців. Бо, вірити, що Поляки могли чи можуть ще петлюрівцям віддячитись, тобто дотримати свої „гасла і обітвиці“, це значить вірити, що польсько-український спір може бути полагоджений дорогою мирової угоди, вигідної для обох сторін. Що такої віри у Поляків нема, а лише є в Українців показали ми примірами з історії останніх 300 літ. Ці приміри доказують даліше, що кожда така „угода“ була скріпленням Поляків а ослабленням і приниженням Українців, тобто, що після кождої такої „угоди“ пошивались в дурні — Українці.

І не лише вчить цього історія, але і вчать цього природні закони розвитку сучасних великих людських зборищ — народів. Ці закони підтвердила блискуче остання велика війна, а відчули їх болюче — знова чи на власній шкірі... Вони, ці закони, кажуть:

Взаємини поміж народами не можна оцінювати такою міркою, як взаємини поміж людьми. Поняття справедливости, моральности є інше поміж народами а інше поміж людьми. Між народами царить виключно і одиноко закон сили. Хто сильніший, той диктує право, а хто слабший той його слухає. Слабшому помагає сильніший лиш тоді, як це є в його інтересі, значить, як піддержанням слабшого, він скріплює себе самого. Слабший мусить бути використаний, він мусить бути погнаний, мусить давати свої животні соки сильнішому. Одинока оборона слабшого це не відклик до справедливости, або просьба і мольба, лише скріплення своїх сил до тої степені, аби ставити опір і зломати суперника. Передиска чи мир це є лиш підготування до нової борні.

В союзи єднаються лиш ті народи, які мають спільний інтерес в покананню одного слабшого. Коли його побідять, готуються до розправи між собою. Одним словом, засобом розвитку якогось на-

роду є боротьба і ослаблення свого суперника, природним гоним, який до того неодмінно доводить є гін розвитку і життя, а найвищим законом, якому ці взаємини між народами підчиняються є закон сили. Поодинокі шаблі розвитку людських зборищ є: Зборище є спершу народом, який крім племенної, расової і язикової відрубности не визначається нічим.

Опісля стає нацією яка повстає з народу тоді, як народ виявить збірну волю мати власну державу. Народи починають загрозувати один другому сперва тоді, як стають націями. Бо вони виявляють тоді бажання мати таку форму внутрішньої організації, щоб то державу, яка дає їм спромогу найкраще розвиватись і вихисновувати другі народи.

Це є природні закони. Вони можуть видатися декому дивними, а може й страшними. Тут нема чого дивуватись, як нема чого дивуватись, що камінь паде на діл, а не в гору... Бо це закон природи.

Отже розумінне тих природних законів розвитку народів п. винно викликати у людей, які бажать розвитку своєму народови — а в його розвитку бачуть кращу долю одиниць, з яких складається народ, — є лиш одно зусилля: скріплювати і піддержувати все, що здорове у власнім народі, а не чужим супернику, що робить сильним і що допомагає власному народови витримати суперництво чи боротьбу з другими. Це розумінне повинно

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ.

Батько Махно.

(Спомини).

(Продовження).

Нарешті на закруті броневик. Денікінський полковник бігом пустився до нього. Четар поспішав за ним. Полковникови усміхався спокій серед своїх людей, а четареві треба було ще вертати назад тою самою дорогою до команди бригади. Вертати і то самому. Правда, при стрічі з Махнівцями не було вже компромітуючого документа — Денікінця, але всеж таки стріча з ними, в ночі, на степах не належала до приємности. Життя людське не багато було варте в тих часах. Гарне вбрання, далекий, необачне слово, може визвати кулю з цівки і... по всьм. Рекурсуй до кого хочеш — пропало.

Про самих Денікінців оповідав четар Постолок, те саме, що й сотник Луцький, який їздив до них сюди на переговори. Денікінці ро-

били вразінне неменчої банди, як і Махнівці. Між ними багато було всіляких проїдисвітів, які повитиравши кути по всіх арміях і бандах, зайшли ще й до денікінської. Ідейників між старшинами було дуже мало. Ішли на війну, бо не було що їсти і в що вратися. А погодитися на нові умовини було тяжко. Для них Петлюра, большевики, повстанці, Махно — то все була банда. Галичани — армія, але збаламучена Петлюрою. Як схочуть, то можуть разом із ними бити всіх противників Єдиної Росії, а тоді Денікінці допоможуть і Галиччині.

Не дуже сердечно прийнятий Денікінцями, вертав четар Постолок назад до своїх.

Чимраз більше віддалювався від броневика, а входив знову в мовчаливий степ.

Ось замаячила в темряві стація. Кобя скорше до неї а там... ще пару кілометрів і він безпечний.

Не доходячи до стації почув тупіт кінських копит і людські голоси. Присів за корчем і прислухався.

До стації підїхали якісь їздиці. Певно Махнівці знову вибралися на контролю денікінських застав. Але тим разом нікого не застали.

Що булоб, як би так були трохи скорше приїхали? Злапалиб грубу рибу — полковника, ну і нашого четаря, який Богу духа винен, бувби попався в халепу.

Тасмничі їздиці за хвилию всіли на коні і помчалися кудись на степи. Четар ще довго наслукував за ними, аж доки гугупіт кінських ніг не затих. Тоді вже певніше вийшов із криївки і підїшов до стації.

На стації не було нікого, крім псів, які вже знову були при трупах і гризлися між собою за людське мясо.

На небо вийшов місяць і освітив степ. Четар подвоїв скорість і за пів години їхав уже „галицьким“ поїздом до своєї команди.

Все це розказував він нам при склянці горячого чаю, а ми мали тільки й роботи, що посміхатися з нього та робити кусливі уваги. Але, правду кажучи, жаден з нас не хотівби бути в шкірі Постолока

нагадувати одно: всякі гасла і кличі про міжнародню справедливість, про братерство народів, і т. д., це лиш гарні вивіски, за якими скривається жорстока але природна дійсність, це лиш гачок, на який даються тепер ще ловити дурні, яких по вченому звуть наївні...

Тому ясно, що скріплення якої-небудь одної частини української нації, а тим більше тої її частини, що замешкує територію В. України є скріпленням цілого національного організму і тим самим ослабленням, бо загрозою для сусідніх національних організмів. Який отже розумний Поляк, — пане Голуфко! — цебто Поляк, що розуміє напрямні розвитку своєї нації, захоче віддячитися Петлюрівцям, цебто словити „обітницю“, цебто добровільно скріпити український національний організм, цебто добровільно ослабити свій власний? Поляки протягом останніх сожок літ показали, що вони добре розуміють свою історію. Такої дурниці не зробили вони на протязі сотень літ, не зроблять її і тепер...

Для нас такі відзиви, як „святе“ обурення п. Голуфки, або залишання польської лівіші до Українців, нічого іншого, як свідоме чи несвідоме, на кожний випадок зручне підтримування дальше тої віри серед Українців, про яку ми говорили на початку, тобто що нація добровільно і свідомо захоче скріпити націю соперника. В таку нісенитницю вірить лише той, хто не вірить собі.

Тому скиньмо полуду! Зрозуміймо, що лиш власна праця над скріпленням своїх власних а не чужих національних сил, що лиш свої жертви і зусилля а не чужі, дадуть нам це, чого не дасть ніяка угода, ані хочби й найкращий клич „za

naszą i waszą wolność“, ані обітниця, хочби й золотих грушок на вербі. Слова пана Голуфки заслуговують на увагу під зовсім інчим оглядом. Та про це поговоримо другим разом.

Що балакає Пілсудскі про уряд Грабського?

Пілсудскі є тої думки, що теперішній польський уряд не може удержатися на довгий час, бо не буде мати попертя більшості сойму. Щоби сотворити таку біль-

шість Пілсудскі радив президентови польської держави розігнати сойм та перевести нові вибори. — Але чи вони дадуть бажану більшість?

Проект нової громадської ординації.

На основі цього проекту виборче право до громадських Рад має бути загальне, тайне і безпосереднє але нерівне, а саме деякі виборці можуть мати право до віддання аж 5 голосів.

Крім засадничого голосу може узискати дальший, додатковий голос цей:

1. Хто покінчив 40 літ життя;
2. Хто є батьком більш як 4 дітей;
3. Хто є державним або автономним урядником;
4. Хто відбув в польських військових відділах обов'язкову службу або відбув її яко охотник; хто зівстав зачислений до польських ветеранів або стратив в польських військових формаціях дитину або супруга;
5. Хто одержав який небудь польсь-

кий ордер або цивільне чи військово-відзначення; 6. Хто покінчив середню школу; 7. Хто покінчив вище наукове заведення. Отцей проєкт, це таке бевглузде, яке було можливе тільки тому 100 літ назад, де в далеких краях, де не дійшов ще ні один промінчик сонця свободи. Не треба і додавати, як виглядалиби наші громадські ради, коли би вони мали вибиратися після постанов цього законопроєкту. Вони і вдесятеро закасувалиби теперішні наказні ради з наказними війтами і накиненими писарями, що по більшій часті дбають про свої власні інтереси, про польщення наших українських громад, але не про їх добро та добро громадян.

і переводити денікінського полковника через царство Махна.

VI.

Розклад ватаги Махна, наказаний Дісвою Армією, переводила бригада У. С. С. досить дощільно. Поодинокі частини бригади дістали наказ виловлювати бродяг — Махнівців, що волочилися по нашому районі. В той спосіб багато їх відставлено, розоружених, далеко в запіллі. В зловлених Махнівців находили наші безконечне множество всіляких дороговінностей і грошей. Видно, що Махнівці крім воєнного ремесла займалися і грабіжю. Вони звичайно говорили, що це все походить від убитих Денікінців, але ні ми ні вони в це не вірили. Попри ревізіцію йшов і торг з Махнівцями. Хлопці купували від них що вдалося і за дуже марний гріш. В поштых стрільців нерідко можна було подибати прекрасні папіросниці, срібні і золоті годинники та всяку інчу біжутерію. Махнівці не знали тому ціни і продавали все за безцін. Пригадую собі, що сэт.

Чичкевич купив був за дві тисячі карбованців велику срібну папіросницю, на якій був монограм з двох золотих десятирублів. Той сам сотник зареквірував дуже гарну бричку, разом із кількома Махнівцями, якої й уживав на заздрість усеї бригади.

Очевидно, всі оці ревізії та арешти не подобались Махнови і він почав домагатися від нас вияснень. В противнім випадку грозив відплатою. Наші відповідали йому, що його „армія“ волочиться по чужих районах і наші частини не знаючи хто це, розоружують їх. На слова ми не можемо їм повірити, бо тепер усяка голота волочиться і так само добре це можуть бути большевики чи Денікінці.

Махно видно дав себе перекопати, бо не зірвав з нами приятельських зносин. Але другого дня прислав письмо, в якому просив, щоб визначити йому сталий відтинок фронту і район, у яким він помістивби свою армію.

Команда Бригади покликала зараз до себе звязкового махнівця

Шпоту і на мапі назначила для Махна район. Район обнимав кілька сіл, в яких були Денікінці і таке призначення виглядало більш на насмішку. Але звязковий прийняв усе спокійно і прирік виконати приказ. Назначений район мали Махнівці зайняти протягом ночі, а рано донести бригаді про виконання наказу. Ніхто в команді не брав цього поважно, бо не вірив у виконання трудного і небезпечного завдання.

В ночі ми почули сильну крісову стрільяну та рейвах з того напряду, де лежав призначений для Махна район. А в семій годині вранці вістовий Махна пригнався на спіненім коні з донесенням, що... „Армія ім. Батька Махна зайняла свій район і прогнала заблукавшого там ворога“...

Команда бригади не могла вийти з дива. Таку штуку втяти міг тільки Махно зі своїми шибайголовами.

(Далі буде).

По той бік греблі.

Хто рядить Україною?

Оригінальна допись.

Ваш Гом-Руль є ошувством. Хочемо Ірляндії для Ірляндців, хочемо правдивого парламента, найвищого згромадження, а не якогось льокального комітету, який заряджувавби газом і водою, та іншими дрібницями.
I. Mitchell.

Українська влада на Великій Україні впала тому, що широкі українські маси не були ще настільки свідомі, щоб узнати вагу своєї держави і її до уважного боронити, а даліше і тому, що не було ні одного хоч сяк так сильного гурта, який в будові і обороні української державности міг був стати як цілість, сильний своєю вірою і свідомий того, як будувати державу. Як пригадаємо собі кілька на Вел. Україні було різнородних партій і які вони були, то мусимо признати, що тоді не було кому держави побудувати такої, щоби вона була сильна як скала, а рівночасно і заспокоїла всі потреби передовсім українського селянства.

З тої причини Україну опанували московські большевики, які і досі володіють Україною.

Хто тепер править Україною?

Комуністична партія. Вона на Україні є покищо всім, вона на Україні має диктатуру.

Комуністична партія це одинока партія на світі (в останніх часах на віір большевиків зорганізувалися італійські фашисти) збудована на військовий лад. Панує в ній військова дисципліна. Що скаже центральний комітет партії, то є святом для всіх членів. І чи котрий погоджується з приказом, чи ні, а виконувати його мусить, зовсім, як в війську. В партію приймається людий лише таких, які дали достаточні докази того, що вони справдішні комуністи.

В той спосіб комуністична партія сильна сама в собі зуміла захопити і вдержувати владу не лише на Україні, але і в Росії.

Як хто думає, що Україною править побіч комуністичної партії, ще хто другий, той помиляється. Є там справді Ради, в які входять так само і некомуністи. Але всьо іде так, як хоче комуністична партія. Бє крім комуністичної партії не існує там ніяка інча. Не тому, щоби не було прихильників других партій але тому, що большевики на всяку інчу партійну організацію не дозволяють. Є отже зорганізовані комуністи і позапартійні, як їх звуть комуністи, зовсім незорганізо-

вані, а тим самим немаючи впливу на ніякі справи.

Україною таким чином верховодить комуністична партія. Існує ніби комуністична партія України, але вона зовсім зависима від російської комуністичної партії, від Москви. Впрочім в комун. партії України правдиві Українці становлять всього кільканайцять відсотків, а перевагу мають москалі і жида. Тому й немислимо, щоби теперішні верховоди України вели українську державну політику. Вони ведуть загально російську.

Ради, так районів, окружні губерніяльні як і український зїзд Рад збираються рік річно на наради і радять над ріжними справами. Та

хоча до них і входить більшість некомуністів, то вирішувати можуть вони лише то, що накаже комуністична партія. Нехай спробувалиб вирішити щось друге... Ради існують для декорації, так для людських очий. Вони радять і завідують водою, газом і тимподібними дрібницями. Але не мають впливу на державну політику України і не будуть мати впливу доти, доки паном на Україні буде комуністична партія.

Тому в сторону теперішних верховодів України ми, що стремимо до незалежної і соборної Української Республіки сміло кидасмо: Ваш Гом-Руль є ошувством.

Зїзд У. П. Т.

відбувся дня 25. грудня при співучасті понад 200 делегатів. Вже таке велике число делегатів вказує, що Рідна Школа здобула у народі те місце, яке їй належиться — перше місце. Головою У. П. Т. вибра-

но відомого культурного діяча проф. Омеляна Терлецького. Перевибрано рівнож цілий виділ. Збори були незвичайно оживлені. Точний звіт зі зборів подамо в святочному числі.

Ганьблять Кухарського.

Союзники бувшого польського міністра скарбу дуже його лають. Закидують йому іменно, що він один забагнув скарбові відносини

Польщі більше, чим всі його попередники. Чи новий міністр встигне витягнути польську марку з цього багна, можна сумніватися.

Щоби була лекша кишеня

то від 24. грудня підвищив польський уряд ціну на папіроси і тютюн на 50%.

Від того дня коштують: сфінкс — 70.000, каліф — 55.000, єгипетські — 45.000 президент — 30.000, дамські — 30.000, спорти — 27.000, варшавські — 27.000, вісла — 22.000, ванда — 14.000.

Тютюн: мала пачка турецького найліпшого — 850.000, доброго (przedni) — 700.000, середнього — 600.000, кресового — 20.000. Мп.

Подорожів рівнож податок від цукру, спиритусу, джиджів і сірників. Тішся народе, будеш справляти гарні свята!

Як треба робити зізнання до маєткового податку?

Такі зізнання треба зробити безумовно найдаліше до кінця січня 1924 р. і доручити своїм громадським урядам, а як що зізнаючим є особа правна (спілка, кооператив, товариство) дотичним скарбовим палатам. За незложенне або несвоечасне пересланне цих зізнань є передбачена кара до 1000 золотих франків і тому треба конечно такі

зізнання зробити до кінця січня 1924 р. Кожний податник складає сам зізнання, він же усталює сам і вартість сеого майна, а переводиться це на скремім до цього призначенім друк-формулярі, вповнюючи докладно поодинокі його рубрики. Особлившу увагу треба звернути на рубрику 4, в якій належить подати тих членів родини

як жінку та невластивих своїх кривняків, маєток яких зачислюється до майна візнаючого, а робиться це тому, щоби оминати подвійного оподаткування. В дальших рубриках треба подавати окремо вартість свого майна, окремо довги та тягарі, та в цей спосіб усталити чисту вартість майна. Після рубрик цього формуляра треба подавати зокрема вартість: А) ґрунтів поза містом, Б) незабудованих площ і міських будинків, В) торговельних і промислових підприємств, Г) Майна в капіталах і правах, Г) іншого майна.

А) Вартість позаміських ґрунтів оцінюється в залежності від цього, до якого господарського округу і до якої класи даний ґрунт зачисляється. Для усталення цього поділено цілий край на 5 господарських округів, а ґрунта кожного такого господарського округу поділено на класи, а саме рілля на 7, луки на 5 і пасовиська на 4 класи, відповідно до їх якості і доброти. Для приміру подамо, що до першої класи ріллі зачислено ґрунта, на яких

управляється огірки, цебулю, коноплі, люцерну; до 2-ої класи добрі ґрунта, що дають дуже гарну пшеницю і бураки; до 3-ої класи ґрунта, що дають гарне жито і гарні картсплі і до 7-ої класи зачислено ґрунта, які не є здатні до полевой управи.

З українських повітів належать до I-го господарського округу повіт Сокаль; до II-го: повіти: Ярослав, Перемишль, Городенка, Снятин, Борщів, Бережани, Бучач, Чортків, Гусятин, Скалат, Терехівля, Залішки і Збараж; до IV-го: Яворів, Ліско, Рава Руска, Зборів, Рівне, Володимир Волинський, Долина, Косів, Надвірна, Печеніжин, Сколе, Станіславів і Турка; до V-ої Ковель і ціле Полісся; всі інші українські повіти зачислені до III-го господарського округу.

В залежності отже від господарського округу і класи ґрунту та від цього, чи це є рілля, лука або пасовисько, оцінюється вартість ґрунту в гектарах через одиничні шни, подані в понищій таблиці:

Округ господ.	РІЛЛЯ							ЛУКА					ПАСОВИСЬКО			
	КЛАСИ							КЛАСИ					КЛАСИ			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV
I	18	14.4	12	9	4.6	1.8	0.25	24	19.2	12	5	2.4	12	6	2.5	1.2
II	16	12.8	10.6	8	4	1.6	0.2	21	16.8	9.4	4.2	2	10	5	2	1
III	14	11.2	9.2	7	3.4	1.4	0.15	18	14.2	8.2	3.6	1.8	9	4	1.8	0.9
IV	12	9.6	7.8	5.4	3	1.2	0.1	15	12	6.8	3	1.4	7.5	3.5	1.5	0.7
V	9	7.2	6	4.4	2.2	0.8	0.05	12	9.6	5.2	1.8	0.4	6	2.6	0.9	0.4

На основі цієї таблиці вартість одного гектара ґрунту-ріллі I-ої класи в I-ім господарському окрузі виносить 18 мільонів, а 7-ої класи цього самого округу 250 000 мп. Вартість одного гектара луки III-ої класи в 5-ім господарському окрузі виносить 5,200,000 мп., а в V-ій класі цього самого округу 400,000 мп., а один гектар пасовиська III-ої класи в V-ім господарському окрузі 900,000 мп.

Вартість кожного мільона марок є принята після курсу з дня 1. липня 1923 р. на 50 золотих франків (1 франк = 20,000 мп.), бо основою усталення вартості має бути день 1-го липня 1923 р.

Оцінювання лісів відбувається в цей самий спосіб, лише до вартості ґрунту треба додати вартість деревостану.

Вартість вод стоячих і текучих, якщо не провадиться на них рибної господарки, оцінюється як ґрунта VII-ої класи, в протилежнім випадку після класи, на які всі води поділено. Вартість торфовиськ оцінюється після вартості луки 5 кл. а ґрунтів,

з яких властитель має пісок, шутер і камінь після вартості ріллі V-ої класи. Якщо ці роди ґрунтів піддається експльоатації, тоді вартість їх належить оцінювати після засад, прийнятих для оцінки промислових підприємств.

Вартість живого і мертвого інвентаря приймається у висоті 10% загальної вартості ґрунтів; в тій самій вартості приймається і вартість господарських і мешкальних будинків.

В цей спосіб усталена оцінкова вартість ґрунтів може бути підвищена о 10 пр., якщо ґрунта ці є віддалені від найближчої залізничної станції о 7 км.; коли ґрунта віддалені від залізниці від 20—35 км., тоді оцінкова вартість ґрунту має бути обнижена о 10 пр., а якщо це віддалення виносить більше як 35 км., оцінкова вартість ґрунту обнижується на 20 пр.

Звижка вартості ґрунтів залежна вкінці від того, чи ці ґрунта лежать в ближнім або дальшій сусідстві від купелевих міст.

Якщо внаслідок воєнних подій

послідувало 20 пр. знищення майна, тоді належить і оцінкову вартість майна о цей відсоток зниження знизити.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Як використати зиму.

Зима... Довгі вечори... Роботи на селі мало... Нудьга... Марно час минає... А час — гроші...

Треба, значить, щось робити, щоб часу не гаяти та й для себе користь мати...

Що робити?

Роботи чимало на селі.

Довгого зимового вечера, коли на дворі заверюха, коли сумно та журно вис біля ганку Рябко, статечний хазяїн, примурувавши до стіла баняка, з довгим „змісвиком“, сідає біля його, встромляє пальця в лоба й думає, думає, думає...

Думає статечний хазяїн, як дійти, щоб капало не на 90 градусів, а на 120... І щоб чистий самогон — чистий капав... І щоб ну ніякі-сінького тобі духу...

Ця наука зветься — хемія...

От, значить, матимете за зиму знаття хемічні.

Стара в цей час сидить біля столу, скубе вовну й пригадує:

— А коли саме Горпина мене відьмою назвала?... Чи до пушніня, чи після пушніня?... І коли мені з неї очіпок збити, чи як до керниці йтиме, чи на цвинтарі.

Ця наука зветься — соціольогія. Відділ — Суспільні відносини... Наука дуже серйозна й знати її треба.

Ванько в цей час біля каганця по складах читає „Про Ананія, Азарія й Мисаїла, трьох отроків, що живими вийшли з печі вогненної...“

Це вже буде з природознавства. Про вплив огню на органічні матерії...

Мотря, 18 років у „салдатки“ Горпини на досвітках... Що там робиться ви знаєте.

Наука зветься фізіольогією, тобто наука про функції людського тіла і про те, звідки діти беруться...

Андрій, 23 років, приходить туж таки науку, як і Мотря, але після досвіток з інчими товаришами, знімає в Кіндрата ворота, й чіпляє їх на його даху...

Це зветься спортом...

Взагалі розумної й корисної роботи на селі сила...

Використовуйте зиму.

Ще забув одно головне... Зимою — можна найбільше книжок та газет покурити... Вечорі довгі — куриться здорово...

(Остан Вишня „Вісти“).

Мішані подружа.

Мішаними називають у нас такі подружа, в яких молодий або молодка є іншої народності. Їх багато в нас на Україні, а вже найбільше в Галичині. Іна селі і в місті, серед інтелігенції, робітників і селян.

В інтелігенції бувають звичайно мішання тільки з Поляками і з Німцями, серед селян тільки з Поляками. Війна принесла нам ще один рід мішання — з Москалями.

Німці давали нам переважно жінок і ті дуже скоро українчилися та виховували по українськи дітей. Німецький наряд за великий і за сильний, щоби потребував притягати до себе і німчити Українців. Німка, з природи розважна, розумна й господарна, не була небезпекою для нашої нації. Вона не натирала на діти, признатися до її народу і її віри. Потомки мішаного німецько-українського подружа, це переважно здорові, практичні і солідні люди, які рівночасно задержують і прикмети нашого народу. На нашу думку такі подружа не тільки не приносять нам шкоди, але навіть користь.

Про подружа з Москалями, чи Московками ми, Галичани, не багато можемо сказати, бо їх серед нас дуже мало. Але, як поглянемо, на Наддніпрянців, то побачимо, що мішання з Москалями приносять нам тільки шкоду. Москаль лінивий і неповоротний, а того й нам Бог не поскупив.

Остаються ще подружа з Поляками, про які хочемо ширше поговорити.

В українській інтелігенції нема майже родини, в якій не булоб одного або й більше мішаних подруж. А який з того хосен?... Ніякого! Поляк-чоловік, чи Полька-жінка майже все переминують дім на польський. Говорять по польськи, справляють польські свята, хрестять діти на польське і виховують їх на польських патріотів. В найліпшій разі діляться дітьми і тоді діти-греко-католики є звичайно тільки по метриці Українцями. А як трапиться чоловік чи жінка більше свідомі Українці, то в хаті настає пекло. Діти підрастають і при кожній нагоді роблять польсько-українську війну таки в ріднім домі. Щоб оминати родинних суперечок не говориться в хаті про ніщо, що моглоб викликати сварку. А вже найгірше діялося підчас визвольної війни і діється до тепер. Багато було трагедій на тому полі. Траплялося, що брат служив при У. С. С. а сестра при польських леґіонах і на відворот. Були випадки підчас боїв у Львові, коли два ті-

точні брати стріляли на себе на вулиці Коперника, хоч бачили себе добре. Українець убив Поляка бо був українським старшиною, але брат плакав за братом, бо був людиною. Другий випадок був такий: На український відділ, що біг вулицею впав з вікна в партері стріл і вбив одного стрільця. Командант відділу вихопив ручну гранату і в тій хвилині запримітив, що це вікно з помешкання його нареченої-Польки. Хвилька надуми. Обовязок і любов кинулися на себе: Хто переможе. Переміг обовязок і граната розірвалася в кімнаті його дівчини. Може й убила любку?! Незнати, бо той старшина більше вже з нею не бачився і не хотів бачитися. Дістав добру лекцію і зарікся на віки.

А якже стоїть справа по селах?

До української війни воно не так страшно виглядало. По наших селах мало є правдивих Поляків. Тепер щойно наїзджають вони, як кольтоністи і розсідаються, мов ворони по панських ланах. Всі передвосні Поляки селяни, це властиво Українці латинського обряду, яких діди з ріжних причин змінили обряд. Вони говорили українською мовою і ходили до нашої церкви. Мішані подружа не були такі небезпечні, хіба що десь був дуже „зальористий“ польський ксьондз і силою тримав свої овечки при костелі. Діти з таких подруж по більшій часті хрестилися в нашій церкві, а хоч і хрещені в костелі, до Поляків не признавалися.

Тепер, коли Поляки, захопили Галиччину, справа погіршилася. Почалося „освідомлюваннє“ латинників, що вони були, є і повинні бути

Поляками, мають говорити по польськи і так виховувати своїх дітей.

Ніде на світі релігія не є так тісно звязана з народністю, як тут у Галичині. Хто латинник — той уже і Поляк. А прецінь Італійці, Німці, Французи, Чехи, Мадяри і багато других народів це теж латинники, а до Поляків не признаються! Віра ще не говорить, хто якої народності бо одно і друге то зовсім що інакшого.

Але коли вже в нас таке лихо є, то треба якось боронитися. Треба нам берегтися, щоби наш рід і наше добро не пішло в чужі, ворожі руки. Не один старий господар, як би встав з гробу, не пізнав би своєї хати. Оженений з латинкою, мав дочку хрещену на латинське, вона вийшла за кольтоніста і тепер його внуки співають чужі патріотичні пісні.

Кілько таких випадків по Галичині, того і не зчислити.

А чи конечне воно? Чи не мають наші женихи досить дівчат між нашим народом, а наші дівчата хлопців?! Є досить! Тільки в нас грає велику ролю нераз марна чвертка поля і вона рішас про вибір.

Памятайте-ж українські молодята, женіться і виходіть за муж тільки за своїх. В противнім разі не будете до смерти мати спокою в хаті, а майно ваше, перейде в чужі руки.

Не дурно наші діди шуткуючи співали:

„Не женися Русин з Польков,
Бо будеш бідити.

Треба буде що суботи
Два борщі варити!“

Вже то борщ — дурниця, але є більші і важніші річі як борщ. Що тоді робити?!...

Освоєні пчолу.

Ми чули про ріжні освоєні звірята, але освоєні пчолу — то якось дивно звучить. А однакж прийшло це на думку одному Англієви, що мав дуже гарну пасіку. В освоєванні пчол дійшов він до прямо надзвичайних вислідів. Він знає всі поодинокі пчолу в кождім улію і викликає їх з улія при помочи свистів. Він бере пчолу голою рукою і бавиться ними, а не було випадку, щоби пчола його вжала. Коли навіть переверне на бік цілий улію і

занепокоїть всі пчолу — то і тоді вони йому нічого не кажуть, хоч в інших разях вони вмють покарати пакосника. В пасіці він ніколи не уживає ані ситка, ані рукавиць. А що найцікавіше, що те, що коли купить новий улію з роєм незнайомих пчол, пчолу певодяться з ним, як зі старим знайомим.

Вартоб навчитися тої штуки освоєвання пчол. Але згаданий Англієць не хоче зрадити тайни свого способу, хоч його товариші-пасічники дуже налягали.

Не їхати до Куби!

Еміграційний уряд остерігає всіх, щоби не слухати тих агентів, які намовляють до виїзду до Куби. Ці, що далися звести несумлінним людям, та виїхали туди жи-

вуть в незвичайно важких відносинах, не мають ніякої праці, а внаслідок великого горяча дуже хорують та вмирають.

Огляд світових подій.

Большевики

не вміють ані хвилини сидіти тихо. Як не в Європу, то в Азію, але все мусять проти когось скалити зуби. Хотіли в Німеччині викликати революцію та це їм не вдалося. Вичекали пару тижнів, облизалися по невдачах і ось несподівано для цілого світа вернули до попередньої своєї політики: Через кольонії в Азії нищити Англію. Справді цей шлях дуже давний, але як неможливо інакше, то й той добрий. І от большевики намовили афганістанського еміра, щоб той проголосив себе найвищим духовником всіх магомедан. Цей так і зробив. А тим найбільше занепо-

коїлася Англія. Бо вона має у своїх кольоніях мільйони магомедан і боїться, щоб вони не підпали під вплив большевицької агітації та не збунтувалися проти Англії. — Тай в Англії з того приводу закипіло. Розійшлися вістки, що большевики зібрали на границі Афганістану багато війська, а в самім Афганістані проголошено мобілізацію. Супроти того англійські газети домагаються, щоб англ. уряд остро виступив проти Афганістану та навіть ту державу обсадив своїм військом. — Втихомирилося троха в Європі, починається в Азії. Але спокою не має ніколи.

Німці

багато надію покладають на англійську партію праці, яка правдоподібно прийде тепер до керми в Англії. Як відомо англійська партія праці обстоює думку, що треба перевести ревізію всіх мирових договорів, а передовсім верзальського. Головно виступають вони проти політики Франції супроти Німеччини. Один з провідників партії

праці Том Шові виїхав до Німеччини, щоб на місці порозумітися з німецькими соціалістами в справі дальшої політики.

Як партія праці прийде до влади, то справді треба сподіватися великих змін в англійській політиці, а найбільше потерпають ізза цього два побратими: Франція і Польща.

В Мексику

все ще немає спокою. То бють повстанців, то повстанці війська уряду. Для нас такі авантури, то щось дивного. Бо переживаємо їх

лиш час до часу. Але в Мексику привикли люди до війни так як ми до спадку польської марки.

Вальоризація скарбових оплат.

З днем 1. січня 1924 р. починає обов'язувати закон про вальоризацію всяких публичних і скарбових оплат. Всі податники повин-

ні свої залегли оплати вчас заплатити та тим способом оминати і вальоризації і кар за проволочку.

Замикають „Просвіти”!

По переведенню трусу в мешканню гол. чатальні „Просвіти” Івана Гуньовського дня 7. XII. коменд. пол. панст. Гальским — при якій нічого не знайдено, одержав Вид. Чит. Просв. в Загір'ю кн. дня 11. XII. 1923 слідуєче письмо:

Starostwo Rohatyn L: 41067/23.

Rohatyn, 11. XII. 1923.

Do Wydz. Czyt. Prośw. w Zagórze kniżnycznym.

Na zasadzie § 25 ust. z dnia 15. II. 1867 Dz. m. p. Nr. 144. Zawieszam czynności Stowarzyszenia czyt. Proświty w Zagórze kniżnycznym, za-

rzadzając równocześnie opieczętowanie lokalu oraz znajdujących się w nim ksiąg. — Radca Województwa i kierownik Starostwa: *Padlewski.*

Дня 14. XII. 1923 місцева поліція паньствова опечатала льокаль Читальні не подаючи ніяких причин.

З яких причин і на якій підставі опечатано льокаль Читальні — це покищо „tajemnica urzędowa.”

Присилайте сейчас мільйон Мп. як зачет на передплату на 1924 р.

ШИЛОМ І ПАЛКОЮ.

Графомани.

Є на світі багато, багато річей, які повстали від слова *графо* — пишу: фонграф, фотограф, телеграф, графолог. Всі ті „кавалки” віддають людині немалу користь і всі шанують їх.

Але в однім випадку слово *графо* получилося зі словом *манія* (менче-більше те саме, що варяцтво) в таку страшну цілість, від якої стинається кров у жилах. Воно означає найстрашнішу хворобу нашого століття — графоманію.

Визначні лікарі-дослідники не могли дійти, звідки вона береться і де вилягається її бакциль. Аж недавно одному америк. вченому вдалося відкрити заразки тої небезпечної і розпаношеної недуги. Він упевняє, що бакциль — *bacillus grafohomanicus* — сидить у атраменті. При розпечатанню флящинки він дістається до носа людини. Якщо трафить на відпорний організм, то при першій-ліпшій пчиханню бакциль вискакує з носа і людині не грозить небезпека. Але горе, як трафить на податливу почву. Тоді нема ратунку. Бакциль заверчується глибоко в ніс і через ситову кість (*os ethmoidale*) дістається до мозку. Страшно глянути тоді на зараженого. Він прибирає несамовитий вид, починає безпам'ятно писати. Пише на ліво на право, чим попаде і на чім попаде. Записує стіни, окладинки книжок і маргінеси газет. Але це тільки перша стадія хвороби нешкідлива і частовилічима. В другій стадії хорий починає записувати вже чистий дорогий папір. Тоді звичайно виступає в нього і любовна горячка. Він обов'язково закохується і засипує свою любовку стосами густо заповнених листів. Любкам до 14 літ це спершу імпує і вони докладно вчитують все. Але і їм з часом це все змуджується. Вони починають тужити за

Мішані подружа.

Мішаними називають у нас такі подружа, в яких молодий або молода є іншої народності. Їх багато в нас на Україні, а вже найбільше в Галиччині. Іна селі і в місті, серед інтелігенції, робітників і селян.

В інтелігенції бувають звичайно мішання тільки з Поляками і з Німцями, серед селян тільки з Поляками. Війна принесла нам ще один рід мішання — з Москалями.

Німці давали нам переважно жінок і ті дуже скоро україншилися та виховували по українськи дітей. Німецький нарід за великий і за сильний, щоби потребував притягати до себе і німчити Українців. Німка, з природи розважна, розумна й господарна, не була небезпекою для нашої нації. Вона не натирала на діти, признатися до її народу і її віри. Потомки мішаного німецько-українського подружа, це переважно здорові, практичні і солідні люди, які рівночасно задержують і прикмети нашого народу. На нашу думку такі подружа не тільки не приносять нам шкоди, але навіть користь.

Про подружа з Москалями, чи Московками ми, Галичани, не багато можемо сказати, бо їх серед нас дуже мало. Але, як поглянемо, на Наддніпрянців, то побачимо, що мішання з Москалями приносять нам тільки шкоду. Москаль динивий і неповоротний, а того й нам Бог не покупив.

Остаються ще подружа з Поляками, про які хочемо ширше поговорити.

В українській інтелігенції нема майже родини, в якій не було одного або й більше мішаних подруж. А який з того хосен?... Ніякого! Поляк-чоловік, чи Полька-жінка майже все переіменюють дім на польський. Говорять по польськи, справляють польські свята, хрестять діти на польське і виховують їх на польських патріотів. В найліпшій разі діляться дітьми і тоді діти-греко-католики є звичайно тільки по метриці Українцями. А як трапиться чоловік чи жінка більше свідомі Українці, то в хаті настає пекло. Діти підрастають і при кожній нагоді роблять польсько-українську війну таки в ріднім домі. Щоб оминати родинних суперечок не говориться в хаті про ніщо, що могло б викликати сварку. А вже найгірше діялося підчас визвольної війни і діється до тепер. Багато було трагедій на тому полі. Траплялося, що брат служив при У. С. С. а сестра при польських легіонах і на відворот. Були випадки підчас боїв у Львові, коли два ті-

точні брати стріляли на себе на вулиці Коперника, хоч бачили себе добре. Українець убив Поляка бо був українським старшиною, але брат плакав за братом, бо був людиною. Другий випадок був такий: На український відділ, що біг вулицею впав з вікна в партері стріл і вбив одного стрільця. Командант відділу вихопив ручну гранату і в тій хвилині закримітив, що це вікно з помешкання його нареченої-Польки. Хвилька надуми. Обовязок і любов кинулися на себе: Хто переможе. Переміг обовязок і граната розірвалася в кімнаті його дівчини. Може й убила любку?! Незнати, бо той старшина більше вже з нею не бачився і не хотів бачитися. Дістав добру лекцію і зарікся на віки.

А якже стоїть справа по селах?

До української війни воно не так страшно виглядало. По наших селах мало є правдивих Поляків. Тепер шойно наїзджають вони, як кольоністи і розсідаються, мов ворони по панських ланах. Всі передвоснні Поляки селяни, це властиво Українці латинського обряду, яких діди з ріжних причин змінили обряд. Вони говорили українською мовою і ходили до нашої церкви. Мішані подружа не були такі небезпечні, хіба що десь був дуже „задъористий“ польський ксьондз і силою тримав свої овечки при костелі. Діти з таких подруж по більшій часті хрестилися в нашій церкві, а хоч і хрещені в костелі, до Поляків не признавалися.

Тепер, коли Поляки, захопили Галиччину, справа погіршилася. Почалося „освідомлюванне“ латинників, що вони були, є і повинні бути

Поляками, мають говорити по польськи і так виховувати своїх дітей.

Ніде на світі релігія не є так тісно звязана з народністю, як тут у Галиччині. Хто латинник — той уже і Поляк. А прецінь Італійці, Німці, Французи, Чехи, Мадяри і багато других народів це теж латинники, а до Поляків не признаються! Віра ще не говорить, хто якої народності бо одно і друге то зовсім що інакшого.

Але коли вже в нас таке лихо є, то треба якось боронитися. Треба нам берегтися, щоби наш рід і наше добро не пішло в чужі, ворожі руки. Не один старий господар, як би встав з гробу, не пізнав би своєї хати. Оженений з латинкою, мав дочку хрещену на латинське, вона вийшла за кольоніста і тепер його внуки співають чужі патріотичні пісні.

Кілько таких випадків по Галиччині, того і не зчислити.

А чи конечно воно? Чи не мають наші женихи досить дівчат між нашим народом, а наші дівчата хлопців?! Є досить! Тільки в нас грає велику ролю нераз марна чвертка поля і вона рішас про вибір.

Памятайте-ж українські молодята, женіться і виходіть за муж тільки за своїх. В противнім разі не будете до смерти мати спокою в хаті, а майно ваше, перейде в чужі руки.

Не дурно наші діди шуткуючи співали:

„Не женися Русин з Польков,
Бо будеш бідити.

Треба буде що суботи
Два борщі варити!“

Вже то борщ — дурниця, але є більші і важніші річі як борщ. Що тоді робити?!...

Освоєні пчолу.

Ми чули про ріжні освоєні звірята, але освоєні пчолу — то якось дивно звучить. А однакж прийшло це на думку одному Англійцеві, що мав дуже гарну пасіку. В освоєванню пчіл дійшов він до прямо надзвичайних вислідів. Він знає всі поодинокі пчолу в кождім улію і викликає їх з улія при помочи свистів. Він бере пчолу голою рукою і бавиться ними, а не було випадку, щоби пчола його вжала. Коли навіть переверне на бік цілий улію і

запекотить всі пчолу — то і тоді вони йому нічого не кажуть, хоч в інших разях вони вміють покарати пакосника. В пасіці він ніколи не уживає ані ситка, ані рукавиць. А що найікавіще, що те, що коли купить новий улію з роєм незнайомих пчіл, пчолу певодяться з ним, як зі старим знайомим.

Вартоб навчитися тої штуки освоєвання пчіл. Але згаданий Англієць не хоче зрадити тайни свого способу, хоч його товариші-пасічники дуже налягали.

Не їхати до Куби!

Еміграційний уряд остерігає всіх, щоби не слухати тих агентів, які намовляють до виїзду до Куби. Ці, що далися звести несумлінним людям, та виїхали туди жи-

вуть в незвичайно важких відносинах, не мають ніякої праці, а внаслідок великого горяча дуже хорують та вмирають.

Огляд світових подій.

Большевики

не вміють ані хвилини сидіти тихо. Як не в Європу, то в Азію, але все мусять проти когось скалити зуби. Хотіли в Німеччині викликати революцію та це їм не вдалося. Вичекали пару тижнів, облизалися по невдачах і ось несподівано для шлого світа вернули до попередньої своєї політики: Че рея колюні в Азії нищити Англію. Справді цей шлях дуже давний, але як неможливо інакше, то й той добрий. І от большевики намовили афганістанського еміра, щоб той проголосив себе найвищим духовником всіх магомедан. Цей так і зробив. А тим найбільше занепо-

коїлася Англія. Бо вона має у своїх колюніях мільйони магомедан і боїться, щоб вони не підпали під вплив большевицької агітації та не збунтувалися проти Англії. — Тай в Англії з того приводу закипіло. Розійшлися вістки, що большевики зібрали на границі Афганістану багато війська, а в самім Афганістані проголошено мобілізацію. Супроти того англійські газети домагаються, щоб англ. уряд остро виступив проти Афганістану та навіть ту державу обсадив своїм військом. — Втихомирилося троха в Європі, починається в Азії. Але спокою не має ніколи.

Німці

багато надію покладають на англійську партію праці, яка правдоподібно прийде тепер до керми в Англії. Як відомо англійська партія праці обстоює думку, що треба перевести ревізію всіх мирових договорів, а передовсім верзальського. Головно виступають вони проти політики Франції супроти Німеччини. Один з провідників партії

прзці Том Шові виїхав до Німеччини, щоб на місці порозумітися з німецькими соціялістами в справі дальшої політики.

Як партія праці прийде до влади, то справді треба сподіватися великих змін в англійській політиці, а найбільше потерпають ізза цього два побратими: Франція і Польща.

В Мексику

все ще немає спокою. То біють повстанців, то повстанці війська уряду. Для нас такі авантури, то щось дивного. Бо переживаємо їх

лиш час до часу. Але в Мексику привикли люди до війни так як ми до спадку польської марки.

Вальоризація скарбових оплат.

З днем 1. січня 1924 р. починає обов'язувати закон про вальоризацію всяких публичних і скарбових оплат. Всі податники повин-

ні свої залеглі оплати вчас заплатити та тим способом оминати і вальоризації і кар за проволочку.

Замикають „Просвіти“!

По переведенню трусу в мешканню гол. чатальні „Просвіти“ Івана Гуньовського дня 7. XII. коменд. пол. панст. Гальским — при якій нічого не знайдено, одержав Вид. Чит. Просв. в Загір'ю кн. дня 11. XII. 1923 слідуєче письмо: Starostwo Rohatyn L: 41067/23.

Rohatyn, 11. XII. 1923.

Do Wydz. Czyt. Prośw. w Zagórzku kniżnym.

Na zasadzie § 25 ust. z dnia 15. II. 1867 Dz. m. p. Nr. 144. Zawieszam czynności Stowarzyszenia czyt. Proświty w Zagórzku kniżnym, za-

rzędząc równocześnie opieczętowanie lokalu oraz znajdujących się w nim ksiąg. — Radca Województwa i kielcownik Starostwa: Padlewski.

Дня 14. XII. 1923 місцева поліція паньствова опечатала льокаль Читальні не подаючи ніяких причин.

З яких причин і на якій підставі опечатано льокаль Читальні — це покищо „tajemnica urzędowa.“

Присилайте сейчас мільйон Мп. як зачет на передплату на 1924 р.

Шилом і палкою.

Графомани.

Є на світі багато, багато річий, які повстали від слова *графо* — пишу: фонограф, фотограф, телеграф, графольог. Всі ті „кавалки“ віддають людині немалу користь і всі шанують їх.

Але в однім випадку слово *графо* получилося зі словом *манія* (менче-більше те саме, що варяцтво) в таку страшну цілість, від якої стинається кров у жилах. Воно означає найстрашнішу хворобу нашого століття — графоманію.

Визначні лікарі-дослідники не могли дійти, звідки вона береться і де вилягається її бакциль. Аж недавно одному америк. вченому вдалося відкрити заразки тої небезпечної і розпаношеної недуги. Він упевняє, що бакциль — *bacillus grafohomanicus* — сидить у атраменті. При розпечатанню флящинки він дістається до носа людини. Якщо трафить на відпорний організм, то при першій-ліпшій пчиханню бакциль вискакує з носа і людині не грозить небезпека. Але горе, як трафить на податливу почву. Тоді нема ратунку. Бакциль заверчується глибоко в ніс і через ситову кість (*os ethmoidale*) дістається до мозку. Страшно глянути тоді на зараженого. Він прибирає несамопитий вид, починає безпам'ятно писати. Пише на ліво на право, чим попаде і на чім попаде. Записує стіни, окладинки книжок і маргінеси газет. Але це тільки перша стадія хвороби нешкідлива і частовилічима. В другій стадії хорий починає записувати вже чистий дорогий папір. Тоді звичайно виступає в нього і любовна горячка. Він обов'язково закохується і засипує свою любовку стосами густо заповнених листів. Любкам до 14 літ це спершу імпульс і вони докладно вчитують все. Але і їм з часом це все знуджується. Вони починають тужити за

активістами, а пустомельних адораторів пускають у трубу.

Тоді злюблений графоман попадає в третю стадію хвороби. Він записує тепер з кольосальною швидкістю тисячі чистих карток і висилає їх до всіх видавництв, редакцій і поодиноких видавців. Шле їм драми на 80 актів, у яких гине половина Галиччини і Льодомерії, а кров затопилаб цілу салю Лисенка. Шле комедії в яких виступає 700 акторів, не вчислюючи статистів і других звірят. Тих комедій ніхто не зважиться до кінця прочитати, бо зварювавби на кшталт шам автора. Шле гуморески, — в яких є стільки гумору, що букви танцюють вам перед очима і укладаються в таку безконечну глупу цілість, що ви не годні розібрати в чім річ.

З кожним твором посилає вам ще довженну автобіографію і лист, у яким заявляє, що тільки з великої прихильності до вас віддає вам свій цінний манускрипт. Ви як тільки раз приймете з пошти паку з творами то попрацуйте зі спокоем. Від тої хвили зачнеється ваша покупка за всі гріхи минулі і майбутні. Ви будете діставати що дня листи спершу зі запитамі коли йде твір до друку, потім з просьбами, що би вже раз друкувати, а вкінці з погрозами що як до того-а-того не появиться в розпродажі, то ви є блазен, лайдак, ідіот і каналія, а шан. автор відбирає свою річ назад.

Всі видавці України є, в протиставленню до других народів, дуже боязливі й чемні. Вони дають зпочатку виминаючі відповіді, бо не хочуть ломити талану і задраснути авторську амбіцію. Але це їм виходить на лихо.

Автор нечаяно появляється у Львові, вишукує свою жертву і притискає її до муру. Він, хитрун вибирає до цього ранню годину, коли ви ще в ліжку і не маєте змоги боронитися як слід. Не прочитавши й сотної частини його творів, ви запевняєте автора, що то геніяльні річі і що при найближчій нагоді ви постараетесь, що би все було надруковане.

Якщо хто з видавців так зробіть то він є що найменше такий сам осел як автор.

Найліпше ще сказати просто з моста: „Мій пане! Заберіть собі свої твори і виносіть до чорта“.

Тоді увільнитесь бодай від одного графомана, а він таскаючи паку до трамваю може дуже легко подвигатися на смерть.

Принайменше буде з того якась користь!

Зиз.

Малпа залізничним будником.

Джемс Едвін Вуд був кондуктором на одній із африканських залізниць. В часі залізничної катастрофи стратив обі ноги, не міг виконувати дальше служби в поїздах і тому дістав посаду будника. Його домок був віддалений від сигналової будки на кількасот кроків. Вуд мусів перед кожним поїздом піти туди, що би виставити сигнали. Тому зробив собі візок, яким їздив посуваючися руками.

Вудови товаришила всюди освоєна ним малпа, що називалася Жак. Жак слідив із зацікавленням всі рухи свого пана, а найбільше займала його увагу зворотниця до пересування шин.

Близько сигналової будки стояв маґазин з вугіллям. Кілько разів машиніст хотів набрати вугілля, давав знак свиставкою — Вуд здіймав зі стіни ключ і давав його машиністови. По набранню вугілля Вуд виходив знова на свист і забирав ключ.

Жак слідив ту історію з ключем довгий час. Аж одного разу, коли тільки почув знаний свисток, Жак схопився, забрав зі

стіни ключ і відніс його машиністови. Потім зачекав аж той набрав вугілля, забрав ключ назад і поклав на своє місце.

Від того часу Жак завжди виносив ключ.

Трапилося раз, що Вуд захорував так нагло, що не міг повідомити своїх зверхників. Лежав в горячці не могучи рушитися.

Нараз відізвалися сигнали, що поїзд рушив зі стації. Вуд в такім разі виходив, щоб наставити зворотницю. Це зробив Жак. Як тільки почув сигнали, він пішов до будки, наставив зворотницю а сам станув з хоруговкою в руці і чекав поїзду.

Машиніст помітив дивоглядного будника. Задержав поїзд, оглянув зворотницю, що була зовсім правильно наставлена і побачив що Вуд хорий. Подорожні протестували вправді проти такого будника, але не можна було йому нічого закинути.

Від тепер Жак дуже часто виручував Вуда в службі через десять років, аж захорував на чахотку і згинув.

Значіжже руханки.

Багато є ще у нас людей, які почувши слово руханка погірдливо здвигують плечима. Знаю, знаю, махати руками і ногами і кізли перевертати“. І тому, що в нас досі є ще такі люди, які не розуміють значіння руханки, тому з нами так мало хто числиться. Але, на жаль, не лише селяни її не доцінюють, але часто й інтелігенти.

Метою руханки не є випускати силачів, але вирівнювати ці шкоди, які людині спричинює однобічна духовна або надмірна фізична праця. І цікаво зазначити, що вплив руханки на духа людини є далеко важніший і цінніший чим вплив на тіло. Звичайно сподіються від руханки прискішеного зросту фізичних сил і згрубіння м'язів. Та мало хто досягає цієї мети і часто знеохочується. Не кожний родиться здоровим. Хирляк або дідично обтяжений силачем ніколи не буде. Не буде ним і цей, хто має слабкі рахитичні костомахи, або перебув чимало недуг. Приплив сил і наростання м'язів береться з поживи, при гігієнічній способі життя і то лише у молодих людей. З цього видно, що вплив руханки на тіло доволі малий. Зате кожний може скрпити духа: виробити в собі замилування ладу і порядку, послуху, охоту до справного виконання приказів, почуття рівноваги і зберігання сил. Ті прикмети, раз набут, залишаються на ціле життя, між тим, коли грубі м'язи зникають зараз, як лише перестанемо вправляти їх.

Один німецький учений дуже влучно назвав руханку поезією. Не кожний любить поезію, так само

й руханка не кожному до вподоби. І гріхом було би тягнути до неї неохочих. Все одно, користі не матимуть з неї.

Можна ще прийняти, що з руханки скористає один на 10, але яку користь має з неї нарід?

Руханка є одним з найкращих засобів для піддвигнення народу з упадку. Нарід, що має багато руховиків є відпорніший на всякі ворожі заходи. Це показує примір Чехів. З розвитком руханки припинилося у них ренегатство, цебто перехід Чехів у німецький табор.

Вплив руханки на цілий нарід значно треваліший від усяких інших форм організації.

Недавня війна це показує! Кілько було в Галиччині українських читалень, шкіл, видавництв! Прийшли царські війська, заборонено все те, але легіон УСС. удержався. Нарід як був карний, так і лишився таким, твердий і неподатний на всякі ворожі підступи.

Чи бідний і поневолений нарід може займатися руханкою?

У давних Греків (на кілька століть перед народженням Христа) був цікавий закон, який невольникам забороняв займатися руханкою. Лише вільні громадяни могли вправляти, раб мав працювати, але гуртуватися й вирабляти собі силу не мав права.

Римляни не то, що дозволили невольникам братися до руханки, але і самі ще силували їх до того та засновували для них величезні школи борців, т. зв. глядіаторів. Такі борці збунтувалися раз і з ро-

ки тревала „невільнича війна“, поки римські легіони вспіли розбити повстанців.

Нарід-завойовник все намагається спинити культурний розвиток підбитого народу. І натрапляє для цього пригожі умовини, бо серед матеріальних недочотів поневоленому народови не велика охота займатись культурою, а тим паче руханкою. Однак спеціальних законів, що заборонювали би займатись руханкою нині нема. Вправді кожний знає на які труднощі натрапляє у нас от хоч би віднова „Січій“ й „Соколів“ у Галиччині. Чи маємо зражуватись тим і бездільно ошукати руки? Ні і сто раз ні! Занепад руханки був би у нас рівно значний з занепадом народу.

Це треба тямити!

Руханка серед Українського народу.

Славетна традиція козацької Січі, і гарний розвиток „Соколів“ і „Січій“ у Галиччині у нових часах доказують, що український нарід є фізично здоровий і сильний. В деяких галузях культури не уступає він інчим, навіть передовим націям і є надія, що при кращих умовинах національного життя зможе дорівняти інчим багатшим і щасливішим од нас націям.

Чи потрібна руханка селянинові і робітникові?

Часто можна стрінути думкою, що селянин і робітник не потребують руханки: що вони трохи не цілий день нарухаються так, що всі ксти болять їх і світ їм не ми-

лий. Дальше каже дехто, що селянин і без руханки сильний та здоровий, а з мязами пр. коваля не може мірятися ніякий міський руховик.

Все це правда, та не вся.

Селянин здоровий, але отяжільний, робітник напружує звичайно лише певні групи мязів коштом інших. Оба працюють звичайно зігнени, не рідко в духоті. Селянин працює звичайно одинцем та відбивається від гурту, робітник хоч і працює в гурті, але часто затрачує там національне почуття. Всі ці недочоти вирівнати повинна якраз руханка.

Розуміється добір вправ для селян і робітників — повинен бути таким, щоби не напружувати мязів, перемучених щоденною працею. І так постає селянина може вирівняти впоряд, він теж виробляє гарний хід і почуття гуртової сили в справности.

Робітник, що працює при вартаті з великою користю нехай займеться спортами на свіжому повітрі.

Мають же німецькі робітники свої окремі клуби різних змагів. Чомуж наші Українські робітники мусять бути гірші від них?

В останнє пригадуємо, що хто не пришло зачету на „Новий Час“ на 1924 рік то Святочного Числа не буде читати ані оглядати.

Війна... проти жіночих ковтків.

В Америці почалася війна проти... ковтків. Чому? Кажуть, що проколювання уха — то звичай диких поколінь, що любувалися в різних прикрасах на уха, а навіть на ніс, а далі воно противить ся цивілізації. Тому в деяких американських провінціях війти видали розпорядки, щоби жінки зложили свої ковтки в громадській канцелярії, а гроші будуть їм звернені. Колиж вони цього не зроблять — то ковтки будуть забрані без звернення вартости.

Лікарі доказують, що проколювання уха шкодить не тільки самим жінкам, але також їм потомкам. Обчислення вказують, що такі проколювання спричиняють дуже часто розятрування уха та всякі струпи, що переходять на нащадків.

Доказано також, що матері ідіотів і умово хорих — носили великі і тяжкі ковтки; натомість матері людей знавих з великої інтелігенції і благородности — не мали ніколи проколювання уха.

Зимова робота пасічника.

В зимі найліпше виливати штучну вошину та прикпіяти її у рамках дротом. Цей спосіб є найліпший і найпрактичніший. Міся між рамками а вошиною треба лишати 3 до 5 міліметрів, — ліпше більше як менше. Потім треба кришки переглянути і посортувати а то:

1. Кришок на плід треба призначити по 4 на кожній вулій і окрім того на запас до заложування для роїв, як є добра ноша. До цього треба брати кришки рівні не надто старі. Останків з меду не лишати в них ані крихти, бо він сквасніє і кришки заплісвіють. Ці (4) кришки служать до поступенного розширення гнізда на весні. 2. Дати по одній кришці з трутівками на кожний пень. Наберіть такі кришки,

що мають найбільше одну третю частину трутових комірок. Де на кришках трутових комірок менше, то призначити на 1 вулій по 2 кришки. Ці кришки треба дати в маю сильному пневи. 3. Призначити 10 медових рамок на один вулій. Вони призначені для медового магазину, тому мало треба на це звязати які вони є. Головно є то старі кришки з гнізд без трутових комірок. В такі збирають пчоли мід найрадше.

ХРОНІКА

Села Воскресінці, пов. Коломия.

Гарна думка прийшла одному із громадян села Воскресінець. Нависати історію розвитку села і його переживання починаючи від 1905 року, коли село Воскресінці почало жити громадським життям. Містимо цю хроніку дуже радо. Багато сіл знайде в ній себе, а багато знайде камінь мудрости, в якій спосіб вести працю, щоби стати селом свідомим.

Заки приступлю до самої „хроніки“, опишу болай коротко положення села, аби стала ясною не одна із подій села Воскресінець.

Село це, невелике, (300 чисел) простеляється під горою на полудневий схід, від столиці Покуття, нашої „славної“ Коломії. На північний схід від нього є село Королівка, на схід село Корнич, на полудне село Іспас (народ називає „Спас“) а на північний захід село Вербіж. Між Воскресінцями а Іспасом та Вербіжем пливе ріка Прут, та піднімається кілька гір: Юрів, Бучок, Борсуки і Замчище. Село має вигляд дуже гарний. Церковця прикрашена вінком прегарних поважних лип та смерек. Стоїть досить високо, так що її видло на ціле ело. Селом пливе Прут, прегарною широкою, то срібною, то блакитною лентою. Не помогла йому „регуляція“ в 1912 році. Він її скоро знищив і сміється з людських сліз. Рік річно лупає поля і городи і несе у Дністер, а там у славне Козацьке Чорне море. За те дозволив він розвиватися гарному лугови, який дає приют соловейкам, а зимою б'язивим зайчикам.

За Прутом відясниться прегарна гора, прегулякове місце і сік шкіл з Коломії. Вона в її вищому місці звється „Замчище“. Мабуть там був колись замок. Місце для цього дуже пригоже: гора дуже стрівка, долиною Прут, а позазу угіря і ліси. За горою, ген далеко синіють Карпати. Усе разом наче чудовий великий килим, на якому орозсипувані тут і там хатки.

Річник за 1923 політичного двотижневика „ЗАГРАВА“ можна замовляти. Засаднича ціна опрацьованого тому 5 (рази кождочасний книгарський множник).

НОВИНКИ

Календар. — Січень 1924.

В січні прибуває дня о 2 години.

1. Вівторок (19) М. Боніф. Правосл. М. Боніф. — Схід 7:24. Захід 3:32.
2. Середа (20) Мч. Ігнатія Бог. Правосл. Мч. Ігнатія Бог. — Схід 7:23. Захід 3:33.
3. Четвер (21) Юліяни Петр. Правосл. Мч. Юліяни. — Схід 7:23. Захід 3:34.

Народні приповідки.

Де козак — там і слава.
Козак та воля — заласна доля.
Козацькому роду нема переводу.

Пригадки для Виділів Читальні „Просвіти“ на січень.

Скликати засідання виділу. Відсвяткувати „Свято Просвіти“ з 8-го грудня, якщо воно ще не відбулося. Післати на свята з колядою на просвітні цілі. Зробити звіт з діяльності за минулий рік і переслати його своїй філії. Скликати загальні збори читальні, вибрати новий виділ і делегатів на загальні збори філії та матірнього Тов-а „Просвіта“ у Львові, які відбудуться протягом 1924. року. Начеркнути план діяльності на цілий рік. Запренувати часописи з новим роком, а доконець „Народню Просвіту“ і „Новий Час“. Переглянути бібліотеку, знищені книжки опрацювати. Вести енергічну працю на курсах для неграмотних.

— 0 —

До наших передплатників? Щоби дати змогу нашим передплатникам навіть у найдалших закутинах одержати „Новий Час“ вже перед Святим Вечером тому у слідуєчому тижні вийде тільки одно **Святочне число „Нового Часу“** в середу але зате дуже багате змістом та на 32 сторнок друку, щоб наші читасі через Свята мали що читати. Слідуєче число „Нового Часу“ по святах вийде під Новий Рік. Дальше у звичайному порядку це є два рази в тиждень.

Величезний орел. В місцевості Меолянс в Долішних Альпах кинувся перед кількома днями величезний орел на козу, що паслася між скалами. Коли наївся до сита відлетів, але прилітав в слідуєчі дні, щоби покормитися ще останками кози. Запримітив це один стрілець. Він наставив лапку і зловив орла живцем. Розложіні крила зловленого орла досягають 3 метрів довжини.

В Румунії не вільно молоді курити. Румунський уряд видав розпорядок, яким заборонюється шкільній молоді курити. Заборона відноситься особливо до учеників 7 і 8 класи середніх шкіл.

Америка проти нежиту. Американський уряд візвав державний уряд здоровля, щоб той занявся викриттям і збавданнем бакциля нежиту, а тим самим знай-

шов спосіб швидкого усування тої неприємної недуги.

Відзначення Айнштайна. Зібранне вчених передало цими днями в університеті в Амстердамі золоту медалью від Товариства Дослідів над природою звісному ученому фізику Альбертові Айнштайнові.

Погрози данському королеви. Данський король Христіян одержав листа з погрозою, що замок, в яким живе королівська родина буде спалений. Поліція думає, що листа написав якийсь Німець імовірно божевільний. Мимо того пороблено всякі заходи, щоб не допустити до виконання погрози. Сам король нічого собі з того не робить і проводить дні як досі.

Максим Горкій вертає до Світської Росії. Звісний московський письменник Максим Горкій, що виїхав був за границю вертає 27. грудня в Світську Росію. Горкій думає дуже коротко побути в Петрограді та Москві і виїхати на Крим, де замешкає. Уряд готується до торжественного прийяття письменника, театри приготувають до вистави написані ним штуки.

90-ліття подорожника. Чи не найстаршою подорожною є одна понад 90-літня Англійка, що їхала недавно кораблем „Олімпік“ до НьюЙорку. Та дама звиділа вже кораблем всі часті світа, а тепер удається на побереже Спокійного Океану.

Нововідкритий гріб фенікійського короля. При розкопках в місцевості, де колись находилося старинне фенікійське місто Бібльос, відкрито королівський гріб незвичайної величини. Грīb той складається з кількох кімнат і походить із тринадцятого століття перед Христом.

Дитина на куфрі. Зовсім нещоденна крадіж сталася оце недавно на однім із берлінських залізничних двірців. Один пан хотів поїхати зі своєю жінкою і малою донечкою поїхати до сваяків. Тому що жінка трохи недомагала він виніс подорожній куфер на перон, посадив на нім для більшої безпеки дівчинку, а сам вернув щоби спровадити жінку. Якеж було його здивованне по повороті, коли побачив, що донечка стоїть на пероні а куфра нема. Довідався, що в часі його неприсутности підійшла до дівчинки пара молодих людей, які стали любоватися дитиною і пестити її. Потім молода пані здіймила дівчинку з куфра, який вони обом забрали і відійшли. Дівчинка приглядалася тому всему і не знала що сказати. Зручних і смілих злодіїв не знайдено.

Церква на поверсі не в нас, розуміється, а в Америці. На одній із НьюЙорських улиць була стара церква, яку заслоняли собою багатоповерхові дома. Щоби всетаки залишити церкву на тім самім місці, парохіяни рішили завалити її, а на тій самій площі вибудувати п'ятьповерховий дім. Два доішні поверхи будуть винаймлені банкови, в горішних буде церква. В літі богослуженне відправлятиметься в городі, уладженім на даху дому. Таким чином парохіяни матимуть

З гори видно все; видно цілу Коломию враз з її казармами, сусідні села, видно Прут, як веться під горою, а по боках притулились до нього села. І хоч він їх не любить і робить їм весною шкоди, вони таки його держаться.

Урожайної землі має село мало. Власником більшої часті урожайних піль є польський ксьондз з Коломиї. Головною поживою мешканців (як і всюди) є „Кулеша“, бараболя, огірки та капуста. Земля не може вижити всіх своїх мешканців тому вони займаються риболовством (по трохи пчльництвом) возять до фабрик пісок і „шутер“ та займаються виробами олію. Мають навіть кілька олійнь, та одну „Фабрику“ дахівок.

Люди, як все під містом, досить культурні. Лише біда, то як раз все погане з тої культури скорше приймається.

1905 р. заложили кращі громадяни, Читальню тов. „Просвіта“. Там почала гуртуватися молодь і старші господарі. Головно за служилися коло піднесення „Просвіти“ і читальні: Фед. Гуцуляк (тепер в Америці), Юра Гринюк і Никола Лудчак. Вони почали будувати будинок, який завалила світова війна. Бібліотеку зібрали досить велику. Студенти з Коломиї давали відчити і концерти; з'організували „Драматичний Кружок“. Кружок давав оперету: „Перехитрили“ в Коломиї і то удачно. Справлено вже декорації, строї, тощо.

„Січ“ основанно 1907 року. Вона устроювала що року фестини а в році 1913 улаштувала повітовий фестин всіх січій. Серце раділо на вид здвигу „Січій“ Покуття. Людий було около 300). Всі в лентах з топірцями... Здавался, що то воскресли наші Ззпорожці, а як почали танцювати „аркана“, гуцульського танця, то пригадався всім Довбуш, останній местник народної кривди.

Скорим кроком йшло наше село вперед. Вже був свій хор і каса позичкова. Та, „десь звідкись війна взялася“... *Доброслав.*

(Далі буде).

ще 35.000 доларів доходу. До чого доходить американська помисловість.

Залізниця подорожіє о 100 процент. Від дня 1-го січня 1924. залізнична тарифа буде піднесена о 100 процент.

Справність малопольської пошти. До нашої редакції надіслали коверту заадресовану до п. Миколи Цороха в Довгомостиськах, пошта Судова Вишня. Адреса написана дуже чітко, а мимо того лист ішов аж через Москву, бо на відворотній стороні коверти видніє московська поштова печатка. Чому лист вислано аж в Москву, про те мігби сказати тільки урядник, що це зробив.

Нова пімста Тутенкгамена. Останні відомости з Люксору в Єгипті подають, що дослідник Картер, який мав досліджувати гріб Тутенкгамена, тяжко занедужав. Недугу держуть в тайні Правдива її причина незвісна. але окруженне Картера боїться, що це та сама недуга, на яку вмер дослідник Карнарвон.

Біржевий перегляд.

Львів, 26. XII. 1923.

Долар зробив Полякам на свята несподіванку. Проти всяких сподівань (кінець місяця, 2 дні свят підчас яких всі банки і склепи були зачинені) зачалась в понеділок рано звижка чужих валют, яка дійшла до кульмінаційного пункту вівторок вечером. За долар плачено в тім часі 8,500—8,600.000 — Около год. 6-ой наступив перелом; всі валюти зачали спадати і в часі, коли ці стрічки пийнемо платять за долар 7,000.000 — правдоподібно на тій ціні скінчиться. Причина звижки, а по тім знижки для чужих валют наразі невідома. Одиноке, що може бути, то брак довіря до теперішнього уряду який

за першу ціль поставив собі уздровлення польської марки. — І з тої причини годі догадатись, бо теперішній уряд не мав ще часу зробити, якогось хлибного потягнення.

Грошева біржа. приватні обороти.

Львів, 26. XII. 1923.

Амер. дол. 7,000.000—7,100.000, одинки і двійки на рівні з іними ам. дол., канад. дол. 6,500.000—6,600.000, Кч 195.000, фран. фр. 329.000, франки швайц. 1,210.000, фунт штерл. 30,000.00—30,100.000, Фр. бельг. 320—321.000, Ліри 300—317.000, Лей 32.000, Австр. кор. 100—101.

Нові книжки.

Книжки надіслані до редакції.
ЖУРНАЛИ.

„НОВА УКРАЇНА“. Місячник письменства, мистецтва, науки і громадського життя під редакцією В. Вишніченка і М. Шаповала ч. II. за листопад 1923.

„НАША ПРАВДА“. Видає комуністична партія західної України. Рік III. Ч. I (32) за грудень 1923.

Веселий куток.

Хто багатший?

Двох жидків їде поїздом. Розмова, розуміється, про гроші, про гешефт, про багатство.

— А скажи мені — питає другого — хто багатший, Америка чи Польща?

— Ну, Америка, що й питати.

— А я тобі кажу, що Польща. У нас платять за одного доларя сім мільонів марок. А ну нехай Американці заплавають сім мільонів доларів за одну марку...

При більших замовленнях відповідний опуст.

На коляду!

Найпрактичніший і найдешевший дарунок

„Самопал“

календарик для всіх на рік 1924.

Вигідний кишеньовий формат, трівка окладника, багато ілюстрацій, багато інформацій для учнів і старших, багато місця на всякі записки й багата літературна частина п. н. Віночок „Червоної Калини“ у десятилітте першого виступу У. С. С.

Ціна 1-00 X множник.

Замовляти: „Рогатинець“ у Рогатині.

— На пересилку окремо! —

Для розривки і розради!!

Новий великий український СПІВАННИК „ЖЕМЧУГИ“

(208 найкращих українських народних пісень)

можна купити зглядно замовляти поштою за надісланням належитості або післяплатою

в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10.

Ціна шістьсот тисяч мп.

Література == Наука == Суспільне життя

Станьте Передплатниками

Літературно-Наукового Вістника

місячника літератури, науки й суспільного життя,

відновленого по війні в р. 1922. — Основна ціна книжки є 1-25 мп. (рази кожодчасний множник).

Зголошення передплати і замовлення річників 1922. та 1923 го, що можна дістати по зниженій ціні, слати на адресу: Адміністрація Літ.-Наук. Вістника, Львів, вул. Чарнецького 24

САМОХОТНИК!

Чи маєте вже з гарною вінетою П. Ковжуна кишеньовий **Календарець**

„Червоної Калини“?

Ціна без пересилки 240.000 мар. п. — Купити можна у всіх книгарнях.

„Червона Калина“ — Львів, Руська 18.

ПОЗІР!

УВАГА!

Значні об'легчення в їзді до КАНАДИ

а то: для рільників,
 „ рільних робітників,
 „ служниць.

Сейчас напишіть до нас на таку адресу:

КОРАБЕЛЬНЕ ТОВАРИСТВО

„КУНАРД“ Львів, Сикстуська 37.

або можете і особисто засягнути блищих інформацій в справі їзди до Канади. — **Пам'ятайте!** Наше бюро є **коло Головної Пochти** — **вул. Сикстуська ч. 37.**

— А ті, що мешкають в області **ТЕРНОПОЛЯ**, нехай звертаються впрост до нашої філії **„Кунард“**, **Тернопіль, вул. Голуховського 19.**

КОРАБЛІ наші славні на весь світ ізза того, що є **нові**, побудовані в 1922 р. — **Скоро** їдуть. — Приміщення як найлучше, бо є каюти на 2 та на 4 особи. — **Родини**, навіть і більші, дістають окреме приміщення. — **Харч** смачний і обильний.

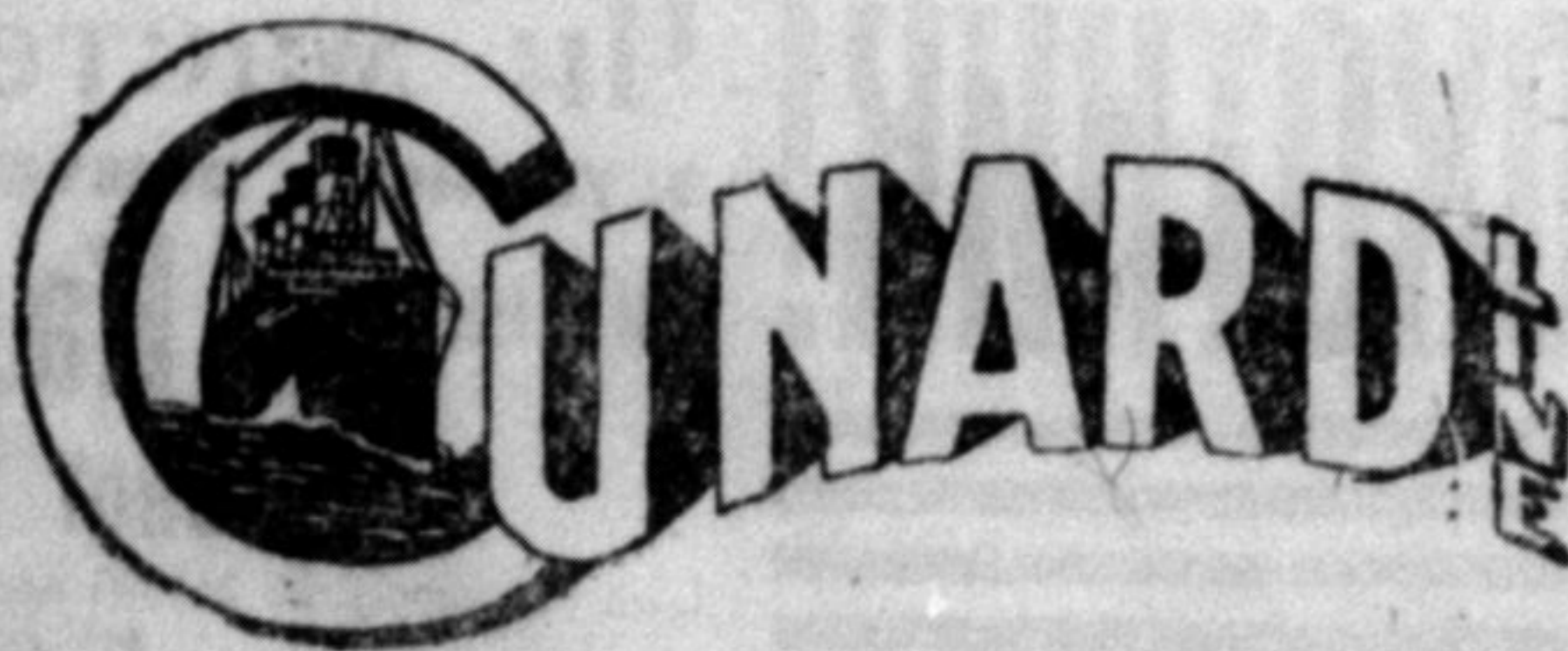
Користайте з рідкої нагоди, то є з великого злекшення в переїзді до Канади і сейчас зверніться до нас по блищі інформації.

В нашім Товаристві є **осібний український відділ**. Наше бюро має урядників-Українців, тому **з українськими пасажирами** **говориться і переписується по українськи.**

Найблищі наші транспорти відходять 12. і 19. січня і 1. лютого 1924.

Коли маєте намір виїхати до Канади то напишіть на адресу:

**Львів,
Сикстуська
37.**

**Тернопіль,
Голуховського
19.**